

Rhidian Brook

Dragoste și ură

Traducere din engleză de Ciprian Șiulea

Editori:
Silviu Dragomir
Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:
Magdalena Mărculescu

Redactare:
Alunița Voiculescu

Coperta colecției: Faber Studio
Ilustrație copertă: © Guliver/Getty Images/ © mammoth

Director producție:
Cristian Claudiu Coban

Dtp:
Crenguța Rontea

Corectură:
Ana-Maria Tamaș
Maria Mușuroiu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
BROOK, RHIDIAN

Dragoste și ură / Rhidian Brook ; trad.: Ciprian Șiulea. - București :
Editura Trei, 2019
ISBN 978-606-40-0064-4

I. Șiulea, Ciprian (trad.)
821.111

Titlul original: The Aftermath
Autor: Rhidian Brook

Copyright © Rhidian Brook, 2013

Copyright © Editura Trei, 2019
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro

ISBN: 978-606-40-0064-4

Septembrie 1946

— A venit Bestia. Am văzut-o. Și Berti a văzut-o. Și Dietmar a văzut-o. Cu blana ei neagră, ca o haină simandicoasă de damă. Și dinții ăia ca niște clape de pian. Trebuie s-o omorâm. Dacă n-o omorâm noi, cine o s-o omoare? Englezii? Yankeii? Rusnacii? Francezii? N-o s-o facă niciunii, pentru că sunt prea ocupați să vadă de alte lucruri. Vor și aia, și aia. Sunt ca niște câini care se luptă pentru un os fără carne pe el. Trebuie s-o facem noi. S-o omorâm înainte să ne omoare ea pe noi.

Băiatul pe nume Ozi își potrivea casca, în timp ce îi conducea pe ceilalți prin peisajul pulverizat al orașului bombardat de englezi. Purta o cască englezească, furată din spatele unui camion de lângă Alster. Deși nu era la fel de elegantă precum căștile americane sau chiar cele rusești pe care le avea în colecția lui, i se potrivea cel mai bine și îl ajuta să înjure în engleză atunci când o purta, ca sergentul britanic pe care îl văzuse cum țipă la prizonieri în gara Dammtor din Hamburg: „Alo! Ridicați dracului mâinile. Am zis să le ridicați dracului! Să le văd io! Nemțălăi nenorociți și idioți ce sunteți“. Doar pentru o clipă, bărbații aceia nu ridicaseră mâinile; nu pentru că nu înțelegeau,

ci pentru că erau prea slăbiți de nemâncare. Nemțălăi nenorociți și idiotoși! Mai jos de gât, hainele lui Ozi erau o amestecătură de improvizatii din zdrențe și articole de mare preț: halatul unui dandy, vesta unei fete bătrâne, cămașa fără guler a unui bunic, pantalonii suflecați ai unui parașutist, legați cu o curea făcută din cravata unui funcționar, și pantofii ruși la vârf ai unui șef de gară mort de mult.

Sălbaticii — albul ochilor le era mărit de frică și accentuat de fețele murdare — își urmau liderul prin molozul zdrobit. Ajunseseră, șerpuiind printre morenele de cărămidă și piatră, într-un luminiș în care racheta conică a unei clopotnițe zăcea întinsă pe o parte. Ozi ridică o mână ca să-i oprească pe ceilalți și o băgă pe cealaltă sub halat, să ia Lugerul.

— E aici, spuse el amușinând aerul. Îi simt mirosul. Simțiți?

Sălbaticii amușinară ca niște iepuri febrili. Ozi se lipi de clopotnița doborâtă și avansă încet spre deschizătura ei, cu pistolul scos care îl îndruma ca o nuia magică. Se opri și bătu cu el în con, transmițându-le celorlalți că probabil Bestia era înăuntru. Apoi: o străfulgerare neagră, atunci când ceva țâșni dinăuntru în spațiul deschis. Sălbaticii se ghemuiră, dar Ozi avansă, se postă cu picioarele depărtate, închise un ochi, ținti și trase.

— Mori, Bestie!

Focul de armă fu înăbușit de atmosfera înnorată și umedă, iar un ricoșeu răsunând metalic trimise înapoi mesajul că Ozi ratase ținta.

— Ai nimerit-o?

Ozi lăsă pistolul jos și îl băgă sub curea.

— O prindem noi altcândva, spuse el. Haideți să căutăm ceva de mâncare.

*

— V-am găsit o casă, domnule.

Căpitanul Wilkins își stinse țigara și puse degetul îngălbenit pe harta Hamburgului de pe peretele din spatele biroului său. De la acul care marca locul cartierului lor general temporar, trasă o linie spre vest, departe de cartierele bombardate Hammerbrook și St. Georg, dincolo de St. Pauli și Altona, spre vechea suburbie de pescari Blankenese, unde Elba cotea și se vărsa în Marea Nordului. Harta — scoasă dintr-un ghid german de dinaintea războiului — nu arăta faptul că aceste aglomerări urbane erau acum un oraș fantomă, compus doar din cenușă și moloz.

— E un palat superb, lângă fluviu. Iată.

Degetul lui Wilkins încercui cotul de la capătul lui Elbchaussee, șoseaua care mergea în paralel cu marele fluviu.

— Cred că îl veți găsi pe gustul dumneavoastră, domnule.

Cuvântul ținea de o altă lume: o lume a surplusului și confortului civil. În ultimele câteva luni, gusturile lui Lewis se limitaseră la o listă simplă a nevoilor imediate și elementare: 2 500 de calorii pe zi, tutun, căldură. „Un palat superb, lângă fluviu“ i se părea dintr-odată cerința unui rege frivol.

— Domnule?

Lewis „plecase“ iar; plecase în acel parlament recalcitrant din capul lui, locul în care, din ce în ce mai mult, se trezea polemizând aprins cu colegii lui.

— Acolo nu locuiește deja cineva?

Wilkins nu știa cum să răspundă. Comandantul lui era un om cu o reputație excelentă și un palmares de război impecabil, dar părea să aibă aceste ciudățenii, un mod

diferit de a vedea lucrurile. Tânărul căpitan recurse la recitarea a ceea ce citise în manual:

— Oamenii aceștia nu au niciun fel de busolă morală, domnule. Sunt un pericol pentru noi și pentru ei înșiși. Au nevoie să știe cine e la comandă. Au nevoie de conducere. De o mână de fier, dar în același timp dreaptă.

Lewis dădu din cap și îi făcu semn căpitanului să continue, economisindu-și cuvintele. Frigul și caloriile îl învățaseră să le normeze.

— Casa aparține unei familii pe nume Lubert. Luuu-ber-t. Cu „t” accentuat la sfârșit. Soția lui Lubert a murit în bombardament. Era dintr-o familie de mahări ai comerțului cu alimente. Legături cu familiile Blohm și Voss. Aveau și mai multe mori. Herr Lubert era arhitect. Încă nu a fost exonerat, dar noi credem că e probabil alb sau, în cel mai rău caz, o nuanță acceptabilă de gri; nu are legături vădite cu naziștii.

— Pâine.

— Pofțiți?

Lewis nu mâncase nimic toată ziua și de la „moară” făcuse imediat legătura cu pâinea, fără să se gândească; pâinea pe care și-o imagina în mintea lui deveni dintr-odată mai prezentă, mai reală decât căpitanul care stătea lângă hartă, de cealaltă parte a biroului.

— Continuă. Cu familia.

Lewis se strădui să pară că ascultă, dând din cap și înclinându-l într-o expresie curioasă.

Wilkins continuă:

— Soția lui Lubert a murit în '43. În marele incendiu. Au un copil, o fiică: Frieda, de 15 ani. Au câțiva servitori, o fată în casă, un bucătar și un grădinar. Grădinarul e un meșter de prima mână, a fost în Wermacht. Familia

are niște rude la care se poate muta. Putem să încartirui personalul sau puteți să-i preluați. Sunt suficient de curați.

Procesul prin care Departamentul de Informații al Comisiei de Control cernea sufletele, evaluându-le curățenia, se numea *Fragebogen*, adică chestionarul: o sută treizeci și trei de întrebări prin care era determinat gradul de colaborare cu regimul al cetățenilor germani. În funcție de acesta, erau categorisiți în trei grupuri cu nume de culori: negru, gri și alb, cu nuanțe intermediare pentru mai multă claritate — fiind apoi repartizați în consecință.

— Ei se așteaptă la rechiziție. Nu mai rămâne decât ca dumneavoastră să vedeți palatul și apoi să-i dăm afară. Nu cred că o să fiți dezamăgit, domnule.

— Crezi că ei o să fie dezamăgiți, căpitane?

— Ei?

— Familia Lubert. Când o să-i dau afară.

— Nu-și permit luxul de a fi dezamăgiți, domnule. Sunt germani.

— Bineînțeles. Ce naivitate din partea mea.

Lewis o lăasă așa. Dacă ar mai fi pus astfel de întrebări, acest ofițer tânăr și capabil, cu banduliera lui sclipitoare și jambierele impecabile, i-ar fi făcut raport la Psihiatrie.

Ieși din Cartierul General al Misiunii Militare Britanice în frigul prematur al unei zile de sfârșit de septembrie. Suflă aburi groși și își trase mănușile din piele de căprioară pe care căpitanul McLeod, ofițerul american de cavalerie, i le dăduse în primăria din Bremen, în ziua în care Aliții anunțaseră liniile de demarcație ale noii Germanii.

— Se pare că voi luați resturile, spusese căpitanul citind directiva. Francezii iau vinul, noi luăm privesiștea și voi luați ruinele.

Lewis trăise printre ruine deja de atât de mult timp, încât nici nu le mai observa. Uniforma lui era o ținută adecvată pentru un guvernator al acestei Germanii noi, cvadripartite — un fel de haine civile internaționalizate care, în mijlocul dezorientării și re-reglementării de după război, erau acceptate fără comentarii.

Mănușile americane erau prețuite, însă haina lui de blană de oaie de pe frontul rusesc era cea care îi furniza cea mai multă plăcere. Originea ei putea fi urmărită, prin intermediul americanilor, până la un locotenent al Luftwaffe care o luase, la rândul lui, de la un colonel al Armatei Roșii făcut prizonier. Dacă vremea o ținea tot așa, avea să o poarte în curând.

Era o ușurare să scape de Wilkins. Tânărul ofițer făcea parte din noua brigadă de funcționari care constituiau Comisia de Control din Germania, CCG, un corp supra-dimensionat de hârțogari care se considerau arhitecții reconstrucției. Puțini dintre ei luaseră parte la lupte — sau măcar văzuseră un german — ceea ce le permitea să ia decizii pline de încredere și să le justifice cu teorii. Wilkins avea să devină în curând maior.

Lewis scoase o tabacheră placată cu argint din haină și o deschise, făcând să se reflecte lumina soarelui pe suprafața ei clară și lustruită. O lustruia în mod regulat. Tabachera era singura comoară materială pe care o avea la el, un cadou de despărțire pe care Rachael i-l dăduse la poarta ultimei case în care locuise el — în Amersham, cu trei ani în urmă. „Să te gândești la mine când fumezi“, fusese indicația ei, iar el încercase să facă întocmai, de 50, 60 de ori pe zi, timp de trei ani; un mic ritual care să păstreze aprinsă flacăra iubirii. Lewis aprinse o țigară și se gândi la acea flacăra. Odată cu depărtarea și timpul, fusese

ușor s-o facă să pară mai fierbinte decât era. Amintirea cărnii voluptuoase și netede a soției lui și a momentelor în care făceau dragoste îl susținuse de-a lungul lunilor reci și singuratică (carnea ei părând să devină din ce în ce mai netedă și mai voluptuoasă pe măsură ce războiul avansa). Însă această versiune imaginată de el, acest surogat al soției lui devenise atât de confortabil, încât perspectiva iminentă de-a o atinge și mirosi efectiv îl tulbura.

Un Mercedes 540K negru și lucios, cu un fanion britanic pe capotă, opri în fața treptelor Cartierului General. Drapelul de la oglinda laterală era singurul lucru care părea nelalocul lui. În ciuda asocierilor pe care le inspira, lui Lewis îi plăcea vehiculul, forma lui și torsul domol al motorului. Era echipat ca un vapor transatlantic, și maniera ultra-atentă de a conduce a șoferului — Herr Schroeder — sporea impresia că seamănă cu un vapor. Însă oricâte însemne britanice ar fi avut, această mașină nu putea fi degermanizată. Personalul militar britanic era făcut pentru Austinul 16 zumzăitor și borcănat, nu pentru aceste mașinării de curcit lumea, de o frumusețe animalică.

Lewis coborî treptele și schiță un salut către șofer.

Schroeder, un bărbat subțire și nebărbierit, cu șapcă și pelerină negre, sări de pe locul șoferului și ocoli sprinten mașina, spre locul din dreapta spate. Se înclină o dată în direcția lui Lewis și deschise ușa cu o fluturare a pelerinei.

— Mă mulțumesc cu locul din față, Herr Schroeder.

Schroeder păru tulburat de autoretrogradarea lui Lewis.

— *Nein*, Herr Kommandant.

— Zău, e *sehr gut*, repetă Lewis.

— *Bitte*, Herr Oberst.

Schroeder închise portiera din spate și întinse mâna, încă neacceptând ca Lewis să ridice un deget.

Lewis se trase în spate, făcându-i jocul, dar deferența germanului îl deprima: mișcările lui erau cele ale unui om înfrânt care se agață de patronajul cuiva. Ajuns înăuntru, Lewis îi întinse lui Schroeder bucățița de hârtie pe care Wilkins mângălise adresa casei care avea să fie, probabil, locuința lui în viitorul previzibil. Șoferul miji ochii spre ea și, văzând adresa, dădu din cap aprobator.

Schroeder era obligat să facă slalom printre gropile de obuze care găureau drumul pietruit și șuvoaiele de oameni care mergeau amețiți și apatici, nicăieri anume, purtând rămășițele materiale ale fostelor lor vieți în pachete, saci, lăzi și cutii de carton, precum și o neliniște apăsătoare, aproape vizibilă. Erau ca un popor aruncat în trecut, în stadiul evolutiv al culegătorilor nomazi.

Deasupra scenei plutea fantoma unui zgomot formidabil. Ceva de pe altă lume distrusese acest oraș, lăsând în urmă un puzzle imposibil, din care trebuia reconstruită vechea imagine. Orașul nu mai putea fi refăcut, nu mai putea reveni la vechea imagine. Acum era *Stunde Null*. Ora Zero. Acești oameni o luau de la zero, creându-și o viață din nimic. Două femei împingeau și trăgeau o căruță plină cu mobilă, una în față, alta în spate, în timp ce un bărbat cu o servietă în mână mergea ca și cum ar fi căutat biroul în care lucrase cândva, fără să arunce nicio privire înspre distrugerea uriașă din jurul lui, de parcă această arhitectură apocaliptică ar fi fost starea firească a lucrurilor.

Un oraș zdrobit care se întindea cât vedeai cu ochii, în care molozul se înălța până la primul etaj al oricărei clădiri care mai rămăsese în picioare. Era greu de crezut că acesta fusese cândva un loc în care oamenii citeau ziare, făceau prăjituri și se gândeau ce fotografii să pună pe pereții sufrageriilor lor de la stradă. Pe o parte a străzii se înălța fațada

unei biserici, având doar cerul pe post de vitralii și vântul pe post de congregație. De cealaltă parte, blocurile de apartamente — intacte cu excepția fațadelor, care fuseseră spulberate complet, lăsând să se vadă camerele și mobila dinăuntru — se înălțau ca niște gigantice căsuțe pentru păpuși. Într-una dintre camere era o femeie care, ignorând vremea de afară și faptul că era expusă privirilor, pieptăna afectuos părul unei fetițe, în fața unei măsuțe de toaletă.

Mai încolo, grămezile de moloz erau înconjurate de femei și copii care căutau mijloace de subzistență sau încercau să salveze fragmente ale trecutului lor. Cruci negre marcau locurile unde cadavrele așteptau să fie îngropate. Și pretutindeni ieșeau din pământ hornurile făcute din țevi ale unui oraș subteran, revărsând fum negru spre cer.

— Iepuri? întrebă Lewis, văzând cum din gropi nevăzute, din pământ, apar niște făpturi.

— *Trümmerkinder!* spuse Schroeder cu o furie subită.

Și Lewis văzu că făpturile săltărețe erau „copii ai molozului“ și că mașina îi făcea să iasă din gropile lor.

— *Ungeziefer!* strigă Schroeder cu o vehemență inutilă.

Trei copii — era greu să-ți dai seama dacă erau fete sau băieți — ieșiră în fugă drept în fața mașinii. Schroeder claxonă ca să-i avertizeze, însă apropierea masei negre a Mercedesului nu-i descurajă. Rămaseră pe poziție, obli-gând mașina să oprească.

— *Weg! Schnell!* țipă Schroeder.

Venele umflate de la gât arătau că era cuprins de o furie intensă. Claxonă iar, însă unul dintre copii — un băiat în salopetă și cască englezească — se apropie neînfricat de partea pe care era Lewis, sări pe treapta mașinii și începu să bată la geam.

— Ge ai, Tommy? Sendviș nenorocit? Cioco?

— *Steig aus! Sofort!*

Schroeder stropi cu salivă fața lui Lewis, în timp ce se apleca peste colonel și ridica pumnul la copil. Între timp, ceilalți doi copii se cățăraseră pe capota mașinii și încercau să smulgă emblema triunghiulară din crom a Mercedesului.

Schroeder se întoarse și sări jos din mașină. Se repezi după copiii care încercară să se salveze sărind de cealaltă parte a capotei și reuși să prindă coada unei cămăși de noapte. Schroeder trase copilul pribeag spre el, îl prinse cu o mână de gât și începu să-l lovească cu cealaltă.

— Schroeder!

Era prima oară când Lewis ridica vocea după luni de zile, și propria lui surpriză o făcu să sune spart.

Schroeder nu păru să audă și continuă să bată copilul cu o forță sălbatică.

— *Halt!*

Lewis coborî din mașină ca să intervină, iar ceilalți copii se retraseră, de frică să nu pățească la fel. De data asta, șoferul auzi și încetă, cu o expresie curioasă de rușine și convingere că face întocmai ceea ce trebuie. Dădu drumul copilului și se întoarse la mașină, murmurând și gâfâind din cauza efortului.

— *Hierbleiben!* le strigă Lewis copiilor.

Băiatul cel mai mare se îndreptă din nou spre mașină, iar prietenii lui îl urmară ezitant în direcția englezului. Alți sălbatici apărură acum ca să caute resturi, copii camuflați de mizerie. De la mică distanță emanau duhoarea înfometării. Toți întinseră mâna rugător spre acest zeu englez binevoitor aflat în trecere cu trăsura lui neagră. Lewis își scoase din mașină ranița, în care erau o tabletă de ciocolată și o portocală. Oferi ciocolata băiatului cel mai mare.

— *Verteil!* îi ordonă el.

Apoi dădu portocala celui mai mic copil, o fetiță de vreo cinci-șase ani — vârsta războiului — și repetă ordinul de a o împărți. Dar fetița mușcă imediat din portocală, de parcă ar fi fost un măr, și începu să mestece, cu tot cu coajă și sâmburi. Lewis încercă să-i arate că fructul trebuie curățat, dar fetița protejă cadoul, temându-se că va trebui să-l dea înapoi.

Deja începuseră să se înghesuie și alți copii cu mâinile întinse, inclusiv un băiat cu un singur picior, care se sprijinea pe o crosă de golf.

— Cioco, Tommy! strigau ei. Cioco, Tommy!

Lewis nu mai avea mâncare de dat, dar avea ceva și mai valoros. Își scoase tabachera și o bătu până ieșiră zece țigări Player's. Le întinse celui mai mare băiat, ai cărui ochi deja ieșiți din orbite se holbară la vederea și senzația auru-lui din mâinile lui. Lewis știa că această tranzacție e ilegală — se solidarizase cu germanii și, în plus, încurajase piața neagră — dar nu-i păsa: acele zece țigări puteau fi schimbate pe mâncare la un țăran pe undeva. Legile și reglementările impuse de noua ordine fuseseră ticluite într-o dispoziție a temerii și răzbunării de niște oameni care stăteau la birou, iar deocamdată — până la un moment necunoscut din viitor — în acest ținut anume, legea era el.

Stefan Lubert stătea în fața servitorilor rămași — grădinarul șchiop, Richard, fata în casă care abia își trăgea suflarea, Heike, și bucătăreasa îndărătnică din ultimii treizeci de ani, Greta — dându-le ultimul set de instrucțiuni. Heike plângea deja.

— Fiți respectuoși și serviți-l așa cum m-ați servit pe mine. Și, Heike, și voi toți, dacă vă oferă de lucru, aveți toată libertatea de a accepta. Nu o să mă simt ofensat. M-aș bucura ca voi să rămâneți aici și să aveți grijă de lucruri.